

BUDAPEST FŐVÁROS XIII. KERÜLETI ÖNKORMÁNYZAT
EGYESÍTETT ÓVODA

NYITNIKÉK TAGÓVODÁJÁNAK

A PEDAGÓGIAI PROGRAMRA ÉPÜLŐ
GYAKORLATI ÚTMUTATÓJA

Készítette:
A Nyitnikék Tagóvoda Nevelőtestülete
Módosítva: 2023.

Tartalom

1. HELYZETKÉP	4
1.1 Az intézmény adatai	4
1.2 A tagóvoda bemutatása.....	4
1.3 A tagóvoda sajátos célja és feladata	5
2. INTÉZMÉNYKÉP ÉS JÖVŐKÉPÜNK.....	5
2.1 Nevelésfilozófiánk, pedagógiai hitvallásunk.....	5
2.3 Óvodaképünk.....	6
2.4 Pedagógusképünk, pedagógiai elveink.....	6
2.5 A nevelő-oktató munkát segítő kollégáink képe	7
2.6 Nevelési célunk.....	7
3. INTÉZMÉNYI ALAPELVEK, ÉRTÉKEK	7
4. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI.....	8
4.1 Az egészséges életmód alakítása	8
4.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés megvalósítása.....	10
4.3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása	10
4.3.1 Az anyanyelvi kommunikációs nevelés	10
4.3.2 Értelmi fejlesztés és nevelés	11
4.3.3 Az IKT eszközök óvodai használata.....	12
5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI.....	12
5.1 Személyi feltételek	12
5.2 Tárgyi feltételek.....	13
5.3 Óvodai környezetkultúra	13
5.4 Pedagógiai célú eszközfejlesztések, innovatív módszertani eszközök.....	14
5.5 Az óvodai élet megszervezése	15
5.5.1 Az udvari élet szervezésének alapelvei.....	15
5.5.2 Hetirend.....	15
5.5.3 Napirend.....	16
5.5.4 Ünnepek, hagyományok	16
6. AZ ÓVODA ÉS A CSALÁD KAPCSOLATA	17
6.1. Az óvoda kapcsolatrendszere	17
6.2 Az óvoda és a család kapcsolata.....	17
6.3 Kapcsolat a társintézményekkel	17
6.3.1 Kapcsolat a bölcsődékkal.....	17
6.3.2 Kapcsolat az iskolákkal.....	18
6.3.3 Kapcsolat a közművelődési intézményekkel	18

6.3.4 Kapcsolat az egészségügyi intézményekkel, a XIII. Kerületi Önkormányzat szociális és köznevelési osztályával.....	18
6.3.5 Kapcsolat a köznevelés-irányítással és a szakmai szolgáltató szervekkel.....	18
6.3.6 Határon túli kapcsolatok	18
7. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI.....	19
7.1 A játék.....	19
7.2 Munka jellegű tevékenységek	20
7.3 A tevékenyekben megvalósuló tanulás.....	20
7.3.1 Verselés, mesélés	21
7.3.2 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc.....	21
7.3.3 Rajzolás, festés. mintázás, kézimunka	22
7.3.4 Mozgás, edzés, szervezett mozgás	23
7.3.5.1 A külső világ tevékeny megismerésére nevelés.....	24
7.3.5.2 Matematikai nevelés	25
7.4 Az óvoda-iskola átmenet, az iskolára való felkészítés alapelvei.....	25
8. INTEGRÁCIÓ, INKLUZÍV SZEMLÉLETŰ NEVELÉS, KIEMELT FIGYELMET, KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK	26
8.1 Tehetséggondozás.....	27
9. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK	27
10. PEDAGÓGIAI DOKUMENTÁCIÓ.....	28

1. HELYZETKÉP

1.1 Az intézmény adatai

Az intézmény neve:	Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat Egyesített Óvoda
Címe:	1134 Budapest, Angyalföldi út 1.
Telefon/fax:	36 (1) 340-29-88
E-mail:	egyesitettovoda@bp13.hu
Az intézmény fenntartója:	Budapest Főváros XIII. Kerületi Önkormányzat
Címe:	1139 Budapest, Béke tér 1.
A tagóvoda neve:	Nyitnikék Tagóvoda
Címe:	1131 Budapest, Madarász Viktor u. 3.
Telefon:	36 (1) 340-8040
E-mail:	nyitnikek@ovoda.bp13.hu

1.2 A tagóvoda bemutatása

1958-ban épült óvodánk a forgalomtól elzárt, csendes, zöldövezeti környezetben helyezkedik el a Rákos-patak közelében. Intézményünk neve 2022. szeptember 1-től Nyitnikék Tagóvoda. 2013-ban a XIII. Kerületi Önkormányzat beruházásának és Európai Unió pályázati pénztámogatásnak köszönhetően tagóvodánkat felújították és bővítették 2 csoporttal, így most 8 csoportban fogadjuk a gyermekeket. Az épület minden részletében kielégíti a legkorszerűbb igényeket, építésetileg és működtetését tekintve is. 4 csoportszoba a földszinten, 4 csoportszoba az emeleten helyezkedik el. Minden csoportunk külön mosdó helyiséggel és öltözővel rendelkezik. Sószoza, 2 tornaterem, fejlesztésekhez (logopédia, fejlesztőpedagógia, pszichológus, gyógypedagógus) külön szobák szolgálják a gyermekeket. Óvodánk akadálymentesített, mozgássérültek számára kialakított mosdóval is rendelkezünk. Biztonságát kódos be- és kiléptető rendszer, tűzjelző és riasztó rendszer, valamint a bejáratnál és a földszinten elhelyezett biztonsági kamerák is garantálják.

25 fővel működő gyermekcsoportjainkhoz a személyi és tárgyi feltételeink is optimálisak: 17 felsőfokú végzettségű óvodapedagógus, 1 fejlesztőpedagógus, 1 gyógypedagógus, 3 pedagógiai asszisztens, 9 dajka, 1 óvodatitkár és 1 kertész biztosítja a tevékeny és sokszínű óvodai életet. Tudjuk, hogy minden gyermek a saját képességrendszerének figyelembevételével nevelhető, fejleszhető. Óvodai nevelésünk sajátossága: az „Óvodai nevelés a művészetek eszközeivel”, mely magában foglalja a hazai óvodai gyakorlat legjobb tapasztalatait azért, hogy a tradicionális értékeket megőrizze. Óvodásainkat okos szeretetben, érzelmi biztonságban, humorral teli szabad légkörben, sok szép művészeti élményt biztosítva neveljük. A nevelőmunka középpontjában a gyermek áll. Célunk a szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelmgazdag óvoda megteremtése, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy gyermeki tartást, önállóságot, s ebből az önállóságból fakadó egészséges öntudatot, kibontakozási és önmegvalósítási lehetőséget ad a gyermeknek.

Óvodai nevelésünkben a fő hangsúlyt a művészeti nevelés változatos eszközeinek alkalmazásával az erkölcsi-esztétikai-intellektuális érzelmek fejlesztésére fordítjuk. Ugyanakkor arra készítet bennünket, hogy az egész napi óvodai életet még differenciáltabban, az egyéni szükségleteket, képességeket, a hátrányos helyzetű, a kiemelkedő képességű gyermekek fejlesztési módszereit figyelembe véve szervezzük meg. A vers, mese, énekes játék, mozgás, vizuális- és tárgyi környezetet kiemelő program tevékenységi kereteként építjük be a népi hagyományörzés jeles napjait, az óvoda speciális művészeti jeles napjait, ünnepeit és rendezvényeit. Az óvodapedagógusok a természeti, tárgyi környezet megismertetését úgy irányítják, hogy a gyermekek a közvetlen környezetükben megismerjék település értékeit, igazi kis lokálpatriótává válhassanak. A játékos tevékenységek során a sokoldalú képességfejlesztés

közben előtérbe helyezzük az egészséges életmód kialakítását, a környezethez való pozitív érzelmi viszony megalapozását, valamint a környezettudatos magatartás alakítását.

1.3 A tagóvoda sajátos célja és feladata

Az óvodások nyugodt, élménygazdag, harmonikus fejlődésének elősegítése a magasabb rendű érzelmek kibontakoztatásával, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével.

- Sokoldalú képességfejlesztés segítségével a személyiség fejlődésének biztosítása, elősegítése. A gyermekek és a művészetek közötti erős érzelmi kötődés kialakítása.
- Az ellenőrzés, értékelés, mérés során feltárt nevelési hiányosságok javítását szolgáló intézkedési tervek megvalósításával, a szervezet önfejlesztésével a gyermekek magasabb színvonalon történő nevelésének biztosítása.
- Az integrált nevelés biztosítása az enyhe értelmi fogyatékos, az egyéb pszichés fejlődési zavarral küzdő, a mozgásszervi fogyatékos, az érzékszervi fogyatékos és a beszéd fogyatékos gyermekek számára, valamint az autizmus spektrumzavarban érintett gyermekek fogadása és magas szintű ellátása.
- Kiemelt feladatunknak tekintjük a speciális nevelési igényből eredő hátrányok csökkentését szolgáló fejlesztő tevékenységeket, intervenciós megoldásokat, a különböző szakterületek összekapcsolásával.
- Kiemelten kezeljük az egészség- és környezeti nevelés elveit, gyakorlati megvalósítását. Törekszünk a fenntarthatóság jegyében a Zöld Óvodai sikerkritériumok maradéktalan megvalósítására.
- A gyermeki tevékenység, a cselekvés és tapasztalatszerzés középpontba helyezésével építünk a gyermeki aktivitásra, kreativitásra. Az IKT (információs és kommunikációs technológiák) eszközöket célszerűen használjuk a nevelési, tanulási folyamatba építetten.

2. INTÉZMÉNYKÉP ÉS JÖVŐKÉPÜNK

A Nyitnikék Tagóvoda alkalmazotti közössége olyan összetartó, a szülőkkel és családokkal jól együttműködő kollektíva, amely a hagyományörzésre, érték közvetítésre építve, a gyermekek jogainak tiszteletben tartása mellett, a projektpedagógia eredményeinek felhasználásával, a gyermekek egyéni képességeire épített differenciálással, mikrocsoportos fejlesztéssel, az integráció és inklúzív szemlélet fontosságának kiemelésével neveli az óvodába járó gyermekeket.

Intézményünket jellemzi:

- Gyermekközpontú, szeretetteljes légkör, érzelmi biztonságot adó nevelési attitűd
- Erkölcsi nevelés kiemelt szerepe
- Korszerű felszereltség
- Környezetvédelmi szemlélet – Zöld Óvoda, Madárbarát Óvoda
- Élmény- és tapasztalatszerzési lehetőségek biztosítása
- Megújulási lehetőségek
- Tehetség gondozás

2.1 Nevelésfilozófiánk, pedagógiai hitvallásunk

Minden gyermek a saját adottságának, képességeinek figyelembevételével nevelhető, fejleszhető.

Nevelik, fejlesztik a társkapcsolatok, az óvoda összes dolgozója, ezért a felnőttek tetteikkel sugározzák a feltétel nélküli szeretetet, s azt, hogy „Tisztelek Téged, fontos vagy nekem, csakis Rád figyelek, és segítek Neked, ha szükséged van a segítségemre.”

Minden gyermek ismerje és tudja a testi, lelki, szellemi értékeit, de azt is érzékelje, hogy mik a hiányosságai. Ezt fogja fel természetesen, minden lelki feszültség nélkül.

2.2 Gyermekképünk

A gyermekek alapvető jogainak és szükségleteinek figyelembevételével olyan szeretetteljes nevelést biztosítunk az eltérő fejlettség elfogadása mellett, melynek következtében a gyermekeink rendelkeznek az alábbi tulajdonságokkal:

- Vidámak, tudnak nevetni, felfedezni, csodálkozni
- Érzelmileg gazdagok, kiegyensúlyozottak
- Figyelmesekek, segítőkészek embertársaik iránt
- Kreatív gondolkodás jellemzi őket
- Kitartóak, önállóak
- Testileg edzettek

2.3 Óvodaképünk

A Nyitnikék Tagóvoda minden kisgyermek számára biztonságos, esztétikus, derűs, harmóniát nyújtó intézmény, amely lehetőséget ad a gyermekek szabad játékára, a spontán és utánzásos tanulásra. Óvodaképünk tükrözi óvodánk közös értékrendjét, és az egyéni arculatot biztosító művészetek eszközeivel történő nevelés specifikumait. Szakmailag jól felkészült, innovatív szemléletű kollégák biztosítják óvodánkban az egyéni bánásmód érvényesülését a gyermekek egyéni szükségleteinek tiszteletben tartásával. Az integrált környezetben az óvodapedagógusok, a nevelőmunkát segítő dolgozók, a szülők és gyermekek számára a másság elfogadása és a társakkal szembeni tolerancia jellemző. Munkánkat a gyermek fejlődésébe, fejleszthetőségébe vetett bizalmunk, pedagógiai optimizmusunk jellemzi. Óvodánk dolgozói a gyermeki igényekre, jelzésekre, érzelmi reakciókra diszkrimináció nélkül fogékonyak, a megoldásban támogató partnerként vesznek részt.

2.4 Pedagógusképünk, pedagógiai elveink

Szeretetteljes, biztonságérzetet adó, érzelemgazdag óvoda megteremtése, ahol a gyermekközpontúság úgy jelenik meg, hogy gyermeki tartást, önállóságot, s ebből az önállóságból fakadó egészséges öntudatot, kibontakozási és önmegvalósítási lehetőséget ad a gyermeknek.

- A gyermeki személyiség fejlesztése az egyéni szükségletek figyelembevételével a kölcsönös bizalmon, és a másság és az eltérő ütemben fejlődő gyermekek elfogadásán alapuló partneri kapcsolat kialakításában valósul meg.
- A nevelésünk hatékonyságát a támogatói attitűd jegyében a bátorító pedagógia alapelvei mentén érvényesítjük, külön hangsúlyozva az emberi méltóság, a gyermeki jogok tiszteletben tartását.
- Az egyéni, mikrocsoportos szervezeti formában, a tanulási kudarcot leküzdeni segítő tevékenységekben, a projekt tanulási módszer alkalmazásával a gyermek fejlődési üteméhez illeszkedő, differenciált fejlesztés valósul meg.
- A gyermekek mindenekfelett álló érdekét képviseljük.
- A pedagógus kompetenciák birtokában elköteleztünk vagyunk, azok megfelelő alkalmazása iránt.
- Nyitottak és felkészültek vagyunk a szakmai fejlődésre.
- Az előírt elektronikus és papíralapú dokumentációkat törvényileg szabályozott és szakmailag korszerű elvek mentén vezetjük.

- Korrekt, partneri együttműködésre törekszünk a szülőkkel, a nevelésben résztvevő speciális szakemberekkel, valamint a nevelő-oktató munkát segítő kollégáinkkal.

2.5 A nevelő-oktató munkát segítő kollégáink képe

- A gyermekek mindenek felett álló érdekeit képviselik.
- Szorosan együttműködnek a munkatársakkal, az óvodapedagógusok és a tagóvodavezető iránymutatása elsődleges munkájuk végzésekor.
- Kötelesség- és feladattudattal önállóan, tevékenyen dolgoznak.
- A gyermekek számára viselkedésükkel, kommunikációjukkal követendő példát mutatnak.
- A másság elfogadását toleránsan, türelemmel, befogadó magatartással képviselik.
- Saját kompetencia határaikon belül biztonsággal mozognak.

2.6 Nevelési célunk

Az óvodások nyugodt, harmonikus fejlődésének elősegítése a magasabb rendű érzelmek (erkölcsi-szociális, esztétikai és intellektuális érzelmek) kibontakoztatásával, az életkori és egyéni sajátosságok figyelembevételével:

- A sokoldalú, igényes készségfejlesztés biztosításával a személyiség fejlődésének elősegítése.
- A gyermekek és a művészetek közötti erős érzelmi kötődés kialakítása.
- A sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztés, a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges értelmi, testi, lelki és szociális érettség elérésének támogatása.
- Az egészséges életmóddal és a környezettudatossággal összefüggő magatartás megalapozása a gyermekekben.
- A kiemelt figyelmet igénylő gyermekek tekintetében:
 - A lassabban fejlődő, lemaradó; hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetű; beilleszkedési, magatartási és tanulási zavarral küzdő; speciális nevelési igényű gyermekek fejlesztése, integrált nevelése, esélyegyenlőségük biztosítása,
 - A kiemelkedő képességű gyermekek speciális szükségleteinek megismerése, a tehetségigéretnek kibontakozásának elősegítése.

3. INTÉZMÉNYI ALAPELVEK, ÉRTÉKEK

A pedagógiai programunkon alapuló, a nevelési alapelvekben, értékrendben megegyező, ugyanakkor sokszínű, színvonalas pedagógiai gyakorlatot valósítunk meg óvodánkban.

- Az alkotó pedagógiai klíma, a szervezeti kultúra, az eddigi értékek mentén kialakult közös munka alapérték. A szakmai kultúra és a pedagóguskompetenciák folyamatos fejlődése tárgyi, személyi feltételek nyújtotta lehetőségekkel biztosított a fenntartó támogatásával.
- Az inkluzív szemléletű integráció lehetőségei tágabb teret nyújtanak az emberi alapértékek megnyilvánulásának, kifejeződésének.
- A gyermeki fejlődést nyomon követő mérési eredményeket dokumentált módon használjuk fel, az eredmények beépítésre kerülnek a mindennapi munkába, a tanítás-tanulás folyamatába.
- Az Egyesített Óvoda és tagintézményei az általuk képviselt értékeket különböző díjak, elismerések, címek formájában is deklarálják.

4. AZ ÓVODAI NEVELÉS FELADATAI

Az óvodai nevelés általános feladatai:

1. Az egészséges életmódra nevelés szokásainak kialakítása
2. Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés
3. Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

4.1 Az egészséges életmód alakítása

Tagóvodai egészséges életmód alakítása, egészségfejlesztési program

Cél: Teljes körű egészségfejlesztés, mely áthatja az óvodai élet egészét.

Feladataink:

A gyermekek gondozására, testi szükségleteinek feltárására helyezük a hangsúlyt. A testi szükségletek kielégítése megalapozza a gyermekek jó közérzetét, ami minden egyéb tevékenységhez szükséges.

Különös figyelmet fordítunk arra, hogy az ételallergiás, légzőszervi megbetegedésben szenvedő gyermekek számára a rendelkezésünkre álló tárgyi feltételek igénybevételének biztosítása megoldott legyen (sószoba rendje, ételallergiás gyermekek étkeztetése).

A növekedés, fejlődés üteme minden egyes gyermeknél másképpen alakul. Ezért folyamatos megfigyeléssel pl. testsúly, testmagasság, láb-kéz, stb. összehasonlító mérésekkel segítjük az egyéni jellemzők, sajátosságok feltárását.

Az önálló étkezés szervezettségét az óvodába lépés pillanatától kezdve biztosítjuk. A gyermekek a napi háromszori étkezéssel tápanyagszükségletük 3/4 részét az óvodában kapják. Ezért figyelemmel kísérjük a gyermekek étrendjét, hogy kellően változatos és megfelelő tápanyag-összetételű legyen. Az étkezési szokásokat úgy alakítjuk ki, hogy minél kevesebb várakozási idő maradjon, jól szervezeten, a folyamatosság módszerével élve. A gyermekeknek különböző táplálkozási szokásai vannak. A szülők segítségével megismerjük ezeket, és kellő toleranciával nézzük el a kezdeti étvágytalanságot, válogatást. Biztosítjuk, hogy a nap bármely szakában ihassanak. Óvodánkban a tízórai-uzsonna folyamatos, az ebéd az egész csoport számára egy időben kezdődik. Gyümölcsöt és zöldséget mindennap fogyasztanak a gyerekek, amelyet a közétkeztetést biztosító konyha és az Önkormányzat biztosít.

Szülői értekezletek alkalmával beszélgetünk az egészséges táplálkozás fontosságáról.

A gyermekekkel célzott tevékenységek során megismertetjük a szelektív hulladékgyűjtés fontosságát és a hulladékgyűjtők használatát.

A testápolás a gyermekek tisztaságigényének kialakítását szolgálja. Az óvodai és a családi gondozási szokások összehangolása segít az azonos elvek betartásában. Különös gonddal kell védenünk a gyermekek érzékszerveit. Bőrápoláshoz, fogmosáshoz, hajápoláshoz, az orr tisztán tartásához, a WC-használathoz intim feltételeket teremtünk, úgy, hogy a gyermekek fokozatosan egyre önállóbban végezhesék ezeket a teendőket. A mosdók intimitását a WC-k függönyözésével biztosítjuk. A tisztálkodási szerek a mosdóban vannak elhelyezve (fésű, törölköző, folyékony szappan, fogkrém, fogkefe stb.). A testápolási tevékenységekhez a segítő képeket – folyamatábrákat – is kitesszük jól látható helyre.

Az időjárásnak megfelelő öltözködés védi a gyermeket. Fokozottan ügyelünk a többretegű öltözékre. Az öltözködés során különféle erkölcsi tulajdonságokat erősítünk meg, például figyelmesség, segítőkészség, önfegyelem, pontosság, kitartás. Alakul a szociális érzékenységük, ami segíti az esetleges másság elfogadását. Az esztétikus megjelenés igényének kialakítása fontos feladat. Az öltözők izléses berendezésére nagy gondot fordítunk.

A mindennapi szabad mozgás nélkülözhetetlen eleme az óvodai életnek. Nagyon fontosnak tartjuk a szabad levegőn való kötetlen mozgást is, amelynek alkalmával minden gyermek saját indíttatásból, erejéhez mérten mozoghat. Nagy hangsúlyt fektetünk a szabadban való tervezett mozgásra, játékra. Amikor csak az időjárás engedi, az udvaron végezzük a mindennapos, szervezett mozgásos tevékenységeket. Biztosítjuk, hogy a gyermekek a természetes

nagymozgásokat, mozgáselemeket egyénileg, szabadon ismételhessék a sokféle mozgásfejlesztő eszközön. Emellett a néhány percig tartó szervezett mozgásos tevékenységek jól szolgálják a gyermekek mozgáskoordinációjának fejlesztését.

A gyermekek alvásigényének egy részét az óvoda elégíti ki. A nyugodt pihenés feltétele a csend, a biztonság. Az elalvás előtti mesélés, és azt követő altatódalok dúdolása kondicionáló reflexként hat. Ha lehet, minden alkalommal éljék át a gyermekek az altatódalok hatására kialakult szendergés állapotát.

Egészségfejlesztési programunk tartalmaz:

Minden gyermekről bemeneti- és kimeneti mérést (testi fejlettség, értelmi fejlettség), melyet a három év során figyelemmel kísérünk.

Készítünk a gyermekekről anamnézist, és egyéni fejlődési naplót, amit a szülők félévenként megtekinthetnek. Egyéni beszélgetés keretében ismertetjük a szülőkkel.

Kiemelt feladatunknak tartjuk a mozgás prevenciók hatását, célunk a mozgás megszerettetése, a közös mozgás által kiváltott öröm átélése.

A prevenciók programok megvalósítása érdekében folyamatos kapcsolatot tartunk fent a védőnői szolgálattal, a házi gyermekorvosokkal, a családsegítő szolgálattal.

Nagy gondot fordítunk a hátrányos helyzetű családok megsegítésére, megteremtjük a lehetőségét annak, hogy itt gyermekeiknek ugyanolyan lehetőségei legyenek, mint társaiknak.

A gyermekek egészségének védelme, edzettségének biztosítása

Az óvodában megbetegedett gyermeket fokozott gondoskodással, elkülönítve gondozzuk mindaddig, míg szülei meg nem érkeznek. Ez feltétlenül fontos láz, hányás, kiütés, hasmenés, bőrpír, erős köhögés esetén. A fertőzések terjedését fertőtlenítéssel, gyakori szellőztetéssel, edzéssel, megfelelő öltözködéssel, külön törölköző használatával igyekszünk gátolni.

A gyermekek fejlődéséhez szükséges az egészséges és balesetmentes környezet megteremtése. Feladatunk olyan környezet megteremtése, amely alkalmas a balesetbiztonsággal kapcsolatos szokások, magatartási formák kialakítására, és fejleszti a gyermek biztonságra törekvő viselkedését. Az óvoda feltételrendszere befolyásolja a gyermekek egészséges életmódjának szintjét. A tárgyi környezet, ha megfelel az egészségügyi és balesetvédelmi előírásoknak, esztétikus, nyugtató hatású színharmóniát áraszt, megfelelő alapot ad az óvodai nevelőmunkához.

Az óvoda legfontosabb fejlesztési tere az óvodaudvar. Az óvodaudvaron található eszközök, téri elrendezések megfelelnek a balesetvédelmi előírásoknak. Ezzel biztosítva a gyermekek biztonságos játékát, udvaron tartózkodását. Az udvar esztétikai szépségét adja a sok cserje, ízlésesen kialakított virágos, vagy veteményeskert, a talajfedő gumiburkolat, műfű, pázsit. A labdás játékokhoz megfelelő nagyságú terület áll a gyermekek rendelkezésére. Az óvoda udvaráról megközelíthető olyan terasz, "pódiumszerű" lehetőség, ahol énekes játékokat játszhatnak a gyermekek, vagy bábozásra, dramatikus játékokra nyílik lehetőség.

Az óvoda épületét a nevelési, fejlesztési feladatok megvalósítása érdekében esztétikusan, ízlésesen rendezzük be. A több funkciót betöltő csoportszobát alkalmassá tesszük a szabad játékokra, a tevékenységek végzésére, az étkezésre, az alvásra és a pihenésre. A csoportszoba barátságossá, otthonossá, esztétikussá tétele biztosítja a gyermekek jó közérzetét, s egyben jó mintát is ad. A természetes világítás felhasználása céljából az ablakot szabadon hagyjuk, csak olyan függönnyt használunk, ami nem veszi el a fényt. A többféle játéktevékenységhez elkülönített részeket alakítunk ki a csoportszobában. Egy esztétikus, igazi mesebirodalmat, ami a személyes perceknek, napi mesélésnek, drámajátékoknak, bábozásnak a színtere. Van olyan sarok, vagy rész, ahol a gyermekek nyugodtan rajzolhatnak, barkácsolhatnak, mintázhatnak, festhetnek és minden megtalálnak, ami a vizuális alkotáshoz szükséges. Kialakítottunk olyan helyet is, ahol minden eszköz együtt van a zenei készségfejlesztéshez. Helye van a

mikrocsoportos séták alkalmával talált „kincseknek” is, és nagymozgásos játékeszközök is megtalálhatóak a teremben.

Az öltözők izléses berendezése, világítása, fűtése, szellőzöttsége biztosít minden feltételt a nyugodt vetkőzéshez, öltözéshez. Az öltözőben a szülők részére érdeklődést felkeltő esztétikus tájékoztatótábla van, ahol az évszakhoz, jeles napokhoz rendszeren részletes tájékoztatást kapnak a csoport nevelési-fejlesztési elképzeléseiről.

4.2 Az érzelmi, az erkölcsi és az értékorientált közösségi nevelés megvalósítása

Az óvodával való ismerkedés a gyermek és a szülő számára már áprilisban megkezdődik. Ekkor tartjuk az óvodai nyílt napokat, amikor a családok számára alkalom nyílik a betekintésre, az informálódásra. Lehetőséget biztosítunk arra, hogy az új gyermekeket fogadó csoportokat megnézzék. A szülők kérdéseire, információt igénylő felvetéseikre már itt igyekszünk válaszokat adni. A beiratkozást követően, még a nevelési év kezdete előtt, augusztusban tartunk játszó-délelőt, melyen már mindenki saját csoportszobájában, az abban dolgozó felnőttekkel közösen ismerkedhet az új környezettel. Első szülői értekezleteink megtartása is ebben az időszakban zajlik az újonnan érkező gyermekek szülei részére. Ennek egyik témájaként ajánljuk a szülők figyelmébe a családlátogatás lehetőségét, mely alkalmat ad a kisgyermekkel való megismerkedésre, még az óvoda megkezdése előtt. A befogadás időszaka meghatározza a gyermek kialakuló érzelmi kötődését. Az óvónő a szülőkkel együtt megteremt a lehető legnyugodtabb feltételeket a gyermek közösségbe történő beilleszkedéséhez. Ezért lehetőséget adunk arra, hogy a gyermekek szüleikkel együtt ismerkedjenek az óvodával. A befogadás időszakában a két óvónő és a dajka az egész nap folyamán együtt dolgozik, közösen alakítják ki a szokásrendszer alapjait, és ismertetik meg a gyermekekkel a vizuális jeleket, ami alapján könnyebbé válik a szokások elsajátítása. A jelhez kapcsolódó mondóka, vers az első irodalmi élményük. Családi légkörben a gyermekeknek kialakul az érzelmi kötődése társaikhoz és a felnőttekhez egyaránt. Fontos, hogy a gyermekek szabadon mozoghassanak a csoportszobában, mosdóban, ezzel is fokozható az otthonosság érzése. Az otthonosság érzését segíti elő az is, hogy minden gyermeknek tároló helyet biztosítunk, ahová saját eszközeit, játékait, a mikrocsoportos tapasztalatgyűjtésen talált „értékeit” beteheti, önállóan gondozhatja, kezelheti. A gyermekeknek lehetőségük van minél többször érdeklődésüknek megfelelő tevékenységet választani, hogy átélhessék a belülről táplálkozó kedvet, motivációs állapotot. Így kialakul, hogy egy időben, egymástól függetlenül szerveződjenek különböző tevékenységek egyénileg, párban és kisebb csoportokban. Fontos feladatunknak tartjuk a gyermek-gyermek, felnőtt-gyermek pozitív érzelmi kapcsolatának kialakítását, az érzelmekre épülő kapcsolatteremtő és -megtartó képességek formálását, erősítését.

4.3 Az anyanyelvi, az értelmi fejlesztés és nevelés megvalósítása

4.3.1 Az anyanyelvi kommunikációs nevelés

Az anyanyelvi kommunikációs nevelés átfogja az óvodai nevelőmunka minden területét, ezért valamennyi tevékenységi forma keretében megvalósítandó feladatunk. Az anyanyelv ismeretére, megbecsülésére, szeretetére nevelés közben a gyermek természetes beszéd és kommunikációs kedvének fenntartására, fokozására, a gyermek meghallgatására, a gyermeki kérdések támogatására és a válaszok igénylésére figyelmet fordítunk. Önképzéssel és közművelődési lehetőségek felhasználásával fejlesztjük az anyanyelvi kultúránkat. Felhívjuk a szülők figyelmét a beszélgetéseknek, a beszélgetéssel kísért együttes tevékenységeknek a gyermekek értelmi és érzelmi fejlődését serkentő, a szülő-gyerekek kapcsolatát erősítő hatására.

A gyermekek beszédképességének fejlesztése a játéksituációkban:

A játékkal számtalan lehetőséget teremtünk a kommunikációra, a párbeszéd kialakítására. Beszédünk modellértékű a gyermekeknek a szókapcsolatok, a kommunikáció, a nonverbális jelzések (mimika, gesztus), a beszéd hatáselemeinek (hanglejtés, hangsúly, hangerő, ritmus, dallam, szünet) megfigyelése tekintetében. A hangszínnel, hangerővel bánni tudást leginkább a dramatikus játékkal segítjük elő. Az általunk kezdeményezett anyanyelvi játékok adnak mintát az artikuláció, szókincs, kifejezőkészség fejlesztéséhez (pl. hangutánzó játékok, fonémahallás fejlesztő játékok, légzési technikát segítő játékok, szinonimakereső játékok stb.).

A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése, a verselés, mesélés, dramatikus játékok segítségével:

A nyelvi képességfejlesztés leghatásosabb eszközének tekintjük a mesét, a verset, a bábozást és dráma- és dramatikus játékokat. Ezeken keresztül a gyermekek elsajátítják a helyes ejtést, a tiszta beszédhallást és a nyelvtanilag helyes beszédet. A népi mondókák segítségével tisztítjuk a magán- és mássalhangzók helyes ejtését, kialakítjuk a gyermekek megfelelő artikulációját. A népköltészeti alkotások által a gyermekekkel sok új fogalmat ismertetünk meg. A bábjátékban, dramatikus játékban, a drámajátékban a gyermekek kibontakoztathatják szabad önkifejezésüket. A dramatikus helyzetekkel lehetőséget adunk a társalgási kedv fokozására, önálló versmondásra.

A gyermekek nyelvi képességének fejlesztése a mondókákkal, gyermekdalokkal és a zenei készségfejlesztő játékokkal:

A gyermekek lassabban énekelnek, mint ahogyan beszélnek. A lelassított mondókák, énekek ismételtetésével segítjük a helyes artikulációt, a szavak szép, pontos kiejtését. A mondókák, énekek szövegének hanglejtésével, hangsúlyával, ritmusával, hangerejének utánzásával megéreztetjük a nyelv kifejező erejét, szépségét. Az éneklési készség fejlesztését szolgáló hangutánzó szavak éneklésével segítjük a magán- és mássalhangzók pontos kiejtését, kiejtését. A sokféle énekes játékkal adunk alkalmat a szókincs bővítésére.

A gyermekek kommunikációs készségének fejlesztése a közvetlen tapasztalat- és ismeretszerzés során:

A mikrocsoportos tapasztalatszerzéssel lehetőséget adunk a gyermek-óvodapedagógus személyes beszélgetéseire. Minden gyermekre oda tudunk figyelni, minden kérdésére tudunk válaszolni. Ezzel a szervezeti formával segítjük a gyermekek szókincsének, nyelvi kifejezőkészségének fejlesztését. A valós élethelyzetek természetes módon teszik lehetővé, hogy a gyermekek alkalmazzák a helyes köszönést, bemutatkozást, megszólítást, véleménynyilvánítást, a szándékok kifejezését, mint a kérés, tudakozódás, üzenetközvetítés. A gyermekek között erősödik a tapasztalatok közzététele, a látottak folyamatos elbeszélése. Lehetővé tesszük, hogy a gyermekek értelmesen, összefüggően kifejezhessék gondolataikat, érzelmeiket, kívánságaikat, észrevételeiket.

4.3.2 Értelmi fejlesztés és nevelés

A gyermek értelmi képességeinek (érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, képzelet, gondolkodás) és a kreativitásának fejlesztése. A gyermek érdeklődésére, kíváncsiságára, valamint meglévő tapasztalataira, élményeire és ismereteire építve változatos tevékenységek biztosítunk, amelyeken keresztül továbbiakat szerezhet az őt körülvevő természeti és társadalmi környezetről.

Játékba integrált tanulással tagóvodánkban az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek a játékidőbe ékelődnek, tagolódnak, úgy, hogy nincs közben játékelrakás. A gyermekek a tevékenységek befejezése után igényük szerint visszatérhetnek eredeti játékukhoz, vagy újat kezdenek. A gyermekek örömmel és spontán tanulnak. Ehhez társulnak olyan

szervezett tanulási lehetőségek, mint az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, amely a gyermek ismeretszerését is magában foglalja. A szokástanulást és az alapvető ismeretek elsajátítását projektrendszerű tanulással tervezzük meg, aminek eredménye a szülők számára is követhető. E tanulási rendszerben felerősödik az információ áramoltatás és az együttnevelés. Helyet kap az óvodapedagógus által kezdeményezett egyéni fejlesztés, amely számos probléma- és feladatmegoldás lehetőségét adja a gyermekeknek. A tanulás tervezése projektben történik. Projekttervet készítünk, meghatározzuk a projekt céljait és feladatait. Az élményszerző tapasztalatokat mikrosoportos szervezeti formában szervezzük. Az élményeket fotókon, videofelvételeken, rajzokon rögzítjük. Élményeinket kiegészítjük irodalmi, zenei és vizuális művészeti élményekkel. A témakörhöz kapcsolódó gyűjtőmunka a szülőkkel együtt történik.

4.3.3 Az IKT eszközök óvodai használata

Célunk a 3-7 éves korosztály informatikai műveltségének megalapozása, kommunikációs kultúrájának fejlesztése, az IKT eszközök készségszintű alkalmazásának kialakítása a lehetőségekhez mérten, az IKT eszközök felhasználása az óvoda-iskola átmenet hatékonyabbá tételéhez.

Az utóbbi évtizedben felgyorsult a világ, a technika, és felgyorsultak az elvárások is. Egyre inkább olyan tudásra van szükségünk, nekünk és gyermekeinknek még inkább, mely képes a gyors reakcióra, alkalmazkodik és reagál a kor gyorsan változó igényeire. Olyan ismeretszerzési technikákat kell elsajátítanunk, melyekkel a folyamatosan változó világban követni, és frissíteni tudjuk a változó ismeretanyagokat, tudástartalmakat. Az IKT eszközöket a gyakorlatban kreatív tervezéssel, tudatos odafigyeléssel helyezzük be. Minden tevékenységi formában megjelenhet. Az intézményi internet hálózat kiterjesztésével hatékonyabb lett az IKT eszközök alkalmazása a pedagógiai munkában.

5. AZ ÓVODAI ÉLET MEGSZERVEZÉSÉNEK ELVEI

5.1 Személyi feltételek

Az óvodapedagógus személye minta a nevelésben. Értékfelfogása erősen hat a gyermekekre. Gyakorlati útmutatónk elvárásai szerint az óvodapedagógus közvetítse a művészetek tradicionális értékeit. Vállalja fel az ízlésformálást az óvoda tágabb környezetében is. Legyen képes énekével, mesemondásával, bábozásával, alkotásaival művészeti élményhez juttatni a gyermekeket. A gyermekek fejlesztéséhez alkalmazzon egyéni módszereket, egyéni fejlesztési programokat úgy, hogy a gyermekek pozitív énképe és önbizalma kialakulhasson és megerősödhessen. Legyen igénye az önművelésre, s a körülményeihez mérten teremtsen lehetőséget a folyamatos szakmai tájékozódásra, szaktudásának és a művészeti alapismereteinek és képességeinek fejlesztésére. Használja ki az Egyesített Óvoda által biztosított fejlődési lehetőségeket.

Egy gyermekcsoport életét két óvodapedagógus irányítja. Az óvodapedagógusok bevonják a pedagógiai asszisztenseket és a dajkákat a gyermekek egészséges életmódjának, erkölcsi és szociális nevelésük szokásainak megtervezésébe, elemzésébe, értékelésébe. A gyermekek nevelését ezeken a területeken, az óvodapedagógusok kérésére, azonosan, együtt végzik. A dajkák teljes partnerek az óvoda szepítésében, higiénijának igényes megteremtésében.

A sajátos nevelési igényű gyermek fejlesztését speciálisan képzett szakember segíti.

5.2 Tárgyi feltételek

E program a művészetek eszközeivel kíván erősebben hatni a gyermekek személyiségére, ezért a következő terek, tárgyak, díszítő eszközök, játékeszközök, kiegészítő kellékek alkalmazását javasoljuk a program megvalósításához.

Esztétikus mesetér (kuckós tér) kialakítása szükséges a mesék kéthetes feldolgozásához. Ez a tér a csoportterem legnyugodtabb része, melynek kialakításához a teremben lévő legnagyobb méretű szőnyeg szükséges, hogy minden gyermek kényelmesen elférhessen. A gyermekek puha párnákon ülve hallgatják mesét. A kincses bőröndből vagy ládából egy játéktartó dobozba kerülnek át a mesekellékek, hogy a gyermekek szabad játéktevékenységük során is, ha szeretnék, eljátszhassák a tanult meséket. A mesetér további kellékei: esztétikus bábtartók a különböző típusú bábok elhelyezéséhez, bábparaván, mely a térelválasztást is adott esetben biztosítja, könyvespolc vagy szekrény a mesekönyvek tárolásához, átváltozáshoz szükséges ruhatár és kellékek ruhatartó fogasokkal.

Az *esztétikus énekes kuckó* térelválasztással kijelölt térben hat gyermekszékre van szükség mely körben elfér a mikrocsoportos zenei képességfejlesztéshez. A tér egyéb eszközei: eszköztartó polc az óvodapedagógusok furulyáinak, hangvilláinak vagy hangsípjainak és egyéb hangszereknek, valamint zenei könyveknek, tervező dokumentumaiknak. A gyermekek ritmushangszereinek szükséges egy átlátható polcos szekrény, tároló tartókkal együtt (dobok, triangulumok, cintányérok, ritmusbotok és egyéb esztétikus ritmushangszerek, amelyeket az óvodapedagógusok készítenek el a gyermekek bevonásával). Az óvoda gyermekek dallamjátékos eszközei: a metallofon, a színes csengők, harangjátékok, melyen az óvodásdalokat is ki tudják ütögetni.

Az *alkotó, rajzos tér* is térelválasztással készül, hogy az alkotó gyermekek nyugodtan tevékenykedhessenek, és ne zavarják meg őket a játszó gyermekek. Az alkotó térben két nagy gyermekasztalra van szükség, melyet állandóan összetolva alakítanak ki az óvodapedagógusok, hogy a kétféle felajánlott technikához szükséges igen sok eszköz elhelyezhető legyen, és a tevékenységet irányító pedagógus pedig körbe tudjon járni az egyéni segítségadás megbeszéléséhez. A fejlesztés kis létszámú tanulási formában folyik, hat-nyolc gyermek részvételével, amelyhez nyolc szék elhelyezéséhez van szükség. A térelválasztáshoz polcos szekrényeket használunk, melyben elhelyezhetők a különböző méretű- és színű papírok, színes ceruzák, ceruzaheggyezők, zsírkréták, pasztellkréták, filctollak, viaszkréták, fonalak, madzagok, ecsetek, festékek, festékes edények, ollók, ragasztók, agyagok, gyurmafélek, rongydarabok, bőrdarabok, szalagok, különböző termékek, fonalak, a plasztikai munkához szükséges fadarabok, drótszalagok, termékek, kavicsok, a kézművességhez szükséges szövőkeretek, gyöngyök, fűzők, a batikoláshoz anyagok, festékek, a nemezeléshez pedig gyapjú.

Az alkotótérben olyan óvodai minigaléria van, ahová minden gyermek alkotását ki lehet tenni mindaddig, míg újabb alkotás nem születik. A leszedett kis műveket az óvodapedagógusok összegyűjtik egy dossziéba, hogy év végén a gyermekek hazavihessék.

A *külső világ tevékeny megismerése* tevékenység is térelválasztó szekrényel, polcokkal kialakított zártabb terület a csoportban, ahol lehetőség van az élmények, tapasztalatok feldolgozásához, a mikrocsoportos tanulási forma megteremtéséhez.

Mozgás tevékenységhez 2 tornaszobánk és sportudvar áll rendelkezésre.

A *szabad játéktevékenységekben* a felsorolt funkciók tereket a gyermekek folyamatosan használják.

5.3 Óvodai környezetkultúra

Az óvoda egyik legfontosabb fejlesztési tere az *óvodaudvar*, amely gyönyörűen felújított, az Európa Uniós követelményeknek megfelelő, esztétikus játékokkal felszerelt. Minden csoportnak van állandó udvarrésze, ahol a különböző korú gyermekek együtt játszhatnak. Az udvar esztétikai szépségét adja a sok szép virág, cserje, ízlésesen kialakított virágos- vagy

veteményeskertek. Az udvaron három homokozó van, homokozó asztallal, ahol a gyermekek különböző formákat kreálhatnak.

A labdajátékokhoz, szervezett mozgáshoz *sportudvar* áll rendelkezésünkre.

Az óvoda *udvar teraszán* „pódiumszerű” lehetőség van, ahol a gyermekek énekes játékokat, gyermektáncokat játszhatnak, vagy bábozásra, a mese dramatikus játékára nyílik lehetőségük. Itt tartjuk meg egy-egy népi és/vagy évszaki ovikoncertet, az óvodai rendezvényeket a szülőkkel együtt.

A kinti egész napos tevékenység megszervezéséhez a földszinti csoportszobák előtt kialakított teraszokon lehetőség van az alkotótevékenységre, ahol 6-8 gyermek rajzolhat, festhet, kézimunkázhat, mintázhat vagy barkácsolhat, és mód nyílik a mikrocsoportos zenei fejlesztésekre is.

Az udvar rendben tartásába bevonjuk a gyermekeket. A környezetszennyezés, szemetelés ellen közösen lépjenek fel az óvoda dolgozói, elsősorban példamutatásukkal és a patyolat tiszta óvoda tisztaságot követelő szépségével. A gyermekekkel megismertetjük a szelektív szemétyűjtést.

Az óvodapedagógusok az *óvodai csoportszobát* a nevelési, fejlesztési feladatok megvalósításához esztétikusan és ízlésesen rendezik be. A több funkciót betöltő csoportszobák alkalmasak a szabad játékra, a tevékenységek végzésére, étkezésre, alvásra és pihenésre. A csoportszoba barátságossá, otthonossá, esztétikussá tétele biztosítja a gyermekek jó közérzetét. A természetes világítás miatt az ablakokon csak esztétikus, kisméretű függöny van, amely nem veszi el a szoba természetes fényét. Tűző nap esetén pedig árnyékolókat használunk.

A csoportterem színben, formában, tereiben, anyagszerűségében megkomponált.

Az *öltözők* ízléses berendezése, világítása, fűtése, szellőztetése biztosítja a gyermekek tevékenységéhez szükséges higiénikus feltételeket. Az öltözőben a szülőknek rendelkezésére áll egy esztétikus, általános *tájékoztató tábla*, ahol a napirendet, hetirendet, tevékenységtervet olvashatják. Így a szülők nyomon követhetik az óvodapedagógusok tervezőmunkáját.

A mosdóban megfelelő méretű eszközök segítik a gondozási tevékenységek elvégzését. A mosdóban a tevékenységek szokásait képi formában folyamatábrákkal megjelenítjük a szokások rögzítésének elősegítése érdekében.

Az óvoda bejárati részénél található az *ovigaléria*, ahol megrendezésre kerülnek a művészek, kézművesek, gyűjtők alkotásaiból az évszaki kiállítások.

5.4 Pedagógiai célú eszközfejlesztések, innovatív módszertani eszközök

Az Önkormányzat jelentős plusz forrást biztosít az Egyesített Óvoda részére a kötelező eszközjegyzéken felül a szakmai eszközfejlesztési és innovatív módszertani célok megvalósulásához, mely hatékonyan szolgálja az óvodáinkba járó gyermekek sokoldalú, harmonikus fejlődését.

Innovatív eszközparkunkban a következő eszközök, programok találhatóak meg tagintézményünkben:

Sószoba, melynek használata erősíti a gyermekek immunrendszerét, serkenti a légzőszervek aktivitását és a hörgők öntisztulását. Képes csökkenteni a közösségekben terjedő fertőzőes megbetegedések kialakulását.

Kézműves szoba, ahol az alkotói térben az anyagok mindig szem előtt vannak a gyermekek számára, ezzel lehetőséget biztosítva a kreatív anyaghasználatra, az anyagok kombinálására. Fejlődik általa a gyermekek fantáziája, kreativitása, önkifejezőmódjuk gazdagodik, egész személyiségük fejlődik az alkotásban való feloldódás folyamatában.

DIOO digitális óvodai oktató program, mely fejleszti a gyermekek digitális kompetenciáit, hatékonyan használható felzárkóztatásra, tehetséggondozásra egyaránt.

Bee-Bot robotok a gyermekek iskolára való felkészítésére használható, továbbá ideális hátránykompenzációra, illetve tehetséggondozás megvalósítására egyéni és kiscsoportos formában.

Plukkido nevelést segítő motivációs játék.

5.5 Az óvodai élet megszervezése

Olyan óvodai élet biztosítására törekszünk, melyben sok a felnőtt-gyermek közös élménye, tevékenysége. A közös együttlétek, a közösen végzett munka öröme, a hagyományok, a csoportot összetartó szimbólumok, jelek olyan erkölcsi tulajdonságokat erősítsenek meg bennük, mint az együttérzés, együvé tartozás, önzetlenség, figyelmesség, segítőkészség, őszinteség, szerénység, önfegyelem, pontosság, szorgalom, kitartás, állhatatosság, szabálytartás, igazságosság, igazmondás.

A napi életritmus kialakítása alapvető feltétele a testi-lelki harmónia megteremtésének. Ezért az óvodapedagógusok átgondoltan alakítják ki a gyermekek napirendjét. A fejlesztés feladatai párhuzamosan végezhető, differenciált, valamint a gyermekek együttműködő képességét, feladattudatát fejlesztő, növekvő időtartamú (5-35 perces), különböző szervezeti formájú tevékenységek tervezésével, szervezésével valósulnak meg.

5.5.1 Az udvari élet szervezésének alapelvei

Tagóvodánk udvarát, kertjét oly módon alakítottuk ki a helyi sajátosságoknak megfelelően, hogy szolgálják a gyermekek biztonságát, az eszközök megfelelően testméreteiknek, biztosítsa egészségük megőrzését, tegye lehetővé mozgás- és játékigényük kielégítését.

5.5.2 Hetirend

A hetirend elsősorban az óvodapedagógust segíti abban, hogy nevelőmunkáját a folyamatosság, a rendszeresség, a tudatosság és a fokozatosság elve szerint végezhesse. A rugalmas kezelés a helyzethez való alkalmazkodást segíti elő, hogy a hetirend a gyermekek életének észrevétlen szabályozója legyen. Szabad módszertani kérdés, hogy a komplexitás keretében, mely tevékenységeket és szervezeti formákat választják a pedagógusok a gyermekek fejlesztése érdekében az egyes napok folyamán.

A hetirend során:

- A ciklusokban a tartalmi egység elvei alapján komplex módon jelenítjük meg a tevékenységi formákat.
- Naponta lehetőséget teremtünk az éneklésre, vizuális tevékenységre, verselésre, mesélésre a választhatóság elve szerint.
- A gyermekeknek naponta biztosítjuk a szervezett játékos mozgást az életkori és egyéni sajátosságokhoz igazítva, lehetőleg a szabadban. Kihasználjuk a fenntartó által felkínált rendszeres, térítésmentes sportolási lehetőségeket (úszás, labdás torna, testtartást javító torna).
- A heti egy nagy tervezett mozgást tornateremben, a mindennapos szervezett mozgást elsősorban a szabad levegőn valósítjuk meg.
 - A gyermekeknek lehetőséget adunk arra, hogy a megkezdett témát, tevékenységet kedvük szerint folytathassák a nap, a hét folyamán.
- Tervezzük gyermekeink egészséges életmódra nevelését, valamint egyéni képességeik, digitális kompetenciáik fejlődését elősegítő tevékenységeinket is (pl. tehetségműhelyek foglalkozásai, fejlesztő célú IKT eszközök használata).

5.5.3 Napirend

A napi életritmus kialakítása alapvető feltétele a testi-lelki harmónia megteremtésének. Tervezésnél figyelembe veszik az óvodapedagógusok a gyermekek szükségleteit, esztétikus, higiénikus gondozásra nélkülözhetetlen időkereteket. Az egész nap során érvényesül a folyamatosság és a rugalmasság elve. Az óvodapedagógus teljesíti a gyermekeknek azt az alapvető igényét, hogy személyes kapcsolatot tudjon felvenni vele, elegendő figyelmet szentel minden gyermekre, hogy a felvetett problémáikra választ kaphassanak. A napirend bemutatja a különböző tevékenységek időpontjait, hogy a szülők rá tudjanak kérdezni a gyermekük tevékenységben való részvételükre, együttműködésükre, és az aznapi eredményeikre, teljesítményeikre.

5.5.4 Ünnepek, hagyományok

Ez a program a néphagyományőrzést, a népi kultúra ápolását az óvodapedagógusok kiemelt feladatának tekinti, mivel a művészetek a néphagyomány formanyelvéből gyökereznek, és abból táplálkoznak.

Az óvodapedagógusok a hagyományőrző jeles napokat évszakokra bontva tervezik meg. Az évszakokat a program szellemében ovigalériával nyitják, és ovikoncerttel zárják. Ezzel is keretet adnak az évszakok ciklikus váltakozásának. Így kerültek be a művészeti jeles napok a hagyományőrző tevékenységek közé, amelyek mindig követik a jeles napok tartalmát, és az ahhoz illeszkedő alkotások, zenei élmények egyben megerősítik a jeles napok értékeit.

A csoportokon belül minden kisgyermeknek megünnepeljük a születésnapját. Az egyéni ünneplés alkalmával erősödik a gyermek önbizalma, érzi, hogy fontos tagja a közösségének, hogy jó ide tartozni.

Nagyon fontos számunkra a környezettel, a fenntarthatósággal kapcsolatos jeles napok megünnepelése is. Általuk formáljuk gyermekeink környezettudatos magatartását, segítjük a természet megismerésére, szeretetére nevelését, az egészséges életmód szemléletének alakítását.

Hagyományok:

- Mihály napi vásár
- Márton nap
- Luca nap
- Pünkösdi vásár

Művészeti hagyományok:

- Évszaki kiállítások
- Évszaki koncertek
- Karácsonyi koncert

Jeles napokhoz kapcsolódó ünnepkörök:

- Mikulás
- Adventi készülődés a karácsonyhoz kapcsolódóan
- Farsang
- Húsvét
- Anyák napja
- Gyermeknap

Nemzeti ünnep:

- Március 15.

A környezetvédelem jeles napjai:

- Állatok világnapja

- Víz világnapja
- Föld napja
- Madarak és fák napja

Mindennapokhoz kapcsolódó gyermeki élet ünnepei:

- Születésnapok (névnapok)

6. AZ ÓVODA ÉS A CSALÁD KAPCSOLATA

6.1. Az óvoda kapcsolatrendszere

Elsődleges célunk a partnereinkkel való folyamatos, aktív és korrekt együttműködés. Ennek érdekében kapcsolataink ápolására nagy hangsúlyt fektetünk, az elégedettségi mutatók tekintetében a várt eredmények érdekében lépéseket teszünk, intézkedési tervet készítünk, partnereinkkel közösen gondolkodunk.

6.2 Az óvoda és a család kapcsolata

Az óvoda a családdal együtt, azt kiegészítve segíti a gyermekek nevelését, fejlesztését. A család és az óvoda között szimmetrikus kapcsolat van. A szülő tud legtöbbet a gyermekéről, ő ismeri legjobban gyermeke igényeit, szükségleteit, ugyanakkor az óvodapedagógusnak van olyan szaktudása és olyan korosztályi tapasztalata, amely alapján hatékony segítséget tudnak nyújtani a gyermekek fejlesztéséhez. Korrekt, bizalmon alapuló nevelőpartneri együttműködés elengedhetetlen a gyermekek harmonikus fejlesztése érdekében.

A kapcsolattartás formái:

- A családlátogatás még az óvodába kerülés előtt vagy a befogadás időszakában nagyon hasznos, mert a gyermek szociokulturális környezete sok információt ad az óvodapedagógusnak a gyermek megismeréséhez. A családlátogatáson az óvodapedagógusokkal közösen kitölthető a gyermek anamnézise, amely a személyes beszélgetéssel sokkal több információt ad a szülőnek és az óvodapedagógusnak egyaránt.
- Az anyás befogadás kiválóan alkalmas arra, hogy a szülő megismerje az óvodai életet, a gyermekek szokásait, az óvodapedagógusok, dajka nénik személyiségét, és a környezet légkörét, amelyben a gyermekek élnek.
- A napi kapcsolattartás elengedhetetlenül szükséges, hogy a szülő teljes mértékben tájékozott legyen a gyermekével történt napi lényeges eseményekről.
- Szülői értekezletet az óvodapedagógusok félévente egy alkalommal tartanak, ahol a csoport általános feladatait, a félévi nevelési és fejlesztési terveket, népi jeles napokat, művészeti jeles napokat, rendezvényeket ismertetik a szülőknek.
- „A szülő tájékoztatása a gyermeke egyéni fejlődéséről” félévenkénti beszélgetések során a gyermekek egyéni fejlődését mutatja be az óvodapedagógus a szülőnek.
- A szülővel közösen szervezett rendezvények, ünnepek, kiállítások, hangversenyek, kirándulások mind azt szolgálják, hogy igazi közösséggé tudjon válni az óvoda a szülővel együtt, és a közös élmények gazdagítsák a gyermekek, szülők, pedagógusok mindennapi munkáját.
- Szülői igény- és elégedettségi vizsgálatok hasznos visszajelzést adhatnak az óvoda működéséről és az óvoda pedagógiai munkájáról.

6.3 Kapcsolat a társintézményekkel

6.3.1 Kapcsolat a bölcsődékkal

Az óvoda közvetlen partnere a bölcsőde. A gyermekek óvodába lépése előtt, az átmenet zökkenőmentessé tétele érdekében olyan szakmai, tartalmi kapcsolatot alakítunk ki, mely

egymás nevelőmunkáját segíti megismerni. A kapcsolattartás formái: látogatások, tapasztalatcserek, szülői értekezletek a gyermekek óvodába lépése előtt, a közvetlen partneri kapcsolatok évenkénti megbeszélése.

6.3.2 Kapcsolat az iskolákkal

Az óvoda az iskolával közösen alakít ki tartalmas szakmai kapcsolatot, hogy a gyermekek zavartalan iskolakezdését ez által is elősegítse. A kölcsönös érdeklődés segíti egymás nevelési céljainak, elképzeléseinek megismerését, megértését.

A kapcsolattartás formái: értekezletek, látogatások, tapasztalatcserek, szülői fórumok, tájékoztatások a gyermekek egyéni fejlettségéről és a várható alkalmazkodási nehézségekről, a tehetséggondozásban részt vett gyermekek követése, egymás rendezvényein, ünnepein való részvétel.

6.3.3 Kapcsolat a közművelődési intézményekkel

Az intézmények kínálatából úgy válogatunk, hogy az elősegítse a nevelési feladatok sokoldalú, színes megoldását, s zárja ki azokat a kezdeményezéseket, amelyek az óvoda pedagógiai elveivel, érték közvetítésével, tartalmával nem egyeztethetők össze. Az óvodásaink kamarajellegű, kis létszámú, humoros, gyermekeknek való, interaktív, rövid báb- és színjáték előadásokat látogatnak.

A kapcsolattartás formái: látogatás, rendezvényeken való részvétel.

6.3.4 Kapcsolat az egészségügyi intézményekkel, a XIII. Kerületi Önkormányzat szociális és köznevelési osztályával

A kapcsolat intenzitását, rendszerességét elsősorban a törvényi szabályozások, ill. a fenntartói rendelkezések határozzák meg.

A kapcsolattartás formái:

- A hátrányos helyzetű családoknál családlátogatás megszervezése (védőnő, óvodapedagógus vagy gyermekvédelmi felelős).
- Hátrányos helyzetű családok életminőségének folyamatos figyelemmel kísérése kölcsönös tájékoztatással (védőnő, gyermekvédelmi felelős).
- A gyermekek rendszeres egészségügyi vizsgálatáról a gyermekorvos, ill. a védőnő gondoskodik, melynek helyéről, idejéről a védőnő informálja a szülőket a tagóvodák központi faliújságán, ill. a számukra szabályozott módon (hatályos EüM rendelet alapján).
- A különböző egészségügyi intézményekbe (gyermekorvosi rendelő, gyermekfogászat) csak ismerkedési céllal látogatnak el a gyerekek.

6.3.5 Kapcsolat a köznevelés-irányítással és a szakmai szolgáltató szervekkel

Az együttműködés alapelvei:

- A gyermek mindenek felett álló érdekét képviseljük.
- Igényeljük a kerületi szakmai szolgáltatásokat (utazó gyógypedagógus, logopédus).

6.3.6 Határon túli kapcsolatok

A Kárpát-medence magyar nyelvű intézményei közötti oktatási tér kialakítása érdekében az óvoda a külföldi magyar óvodákkal kapcsolatépítésre törekszik, és – lehetőségei szerint – szakmai kapcsolatot tart fenn.

A kapcsolattartás célja: egymás pedagógiai módszertani sajátosságainak megismerése, tapasztalatcsere, szakmai együttműködés.

7. AZ ÓVODAI ÉLET TEVÉKENYSÉGFORMÁI

7.1 A játék

A játék a gyermekek leghatékonyabb és legfontosabb alaptevékenysége. Önálló, céltudatos, szabadon választott tevékenysége, mely biztosítja számukra a szabad önkifejezés lehetőségét.

A belülről indított és vezérelt játéktevékenység célja a gyermekek szabad képzettársításának elősegítése. A játékban megélt intellektuális, mozgásos, szociális tapasztalatok, élmények többszöri átélésével a gyermekek egyéni vágyai és ötletei valósulnak meg, bontakoznak ki. Továbbá célja, hogy minél sokrétűbb tájékozódó, tapasztalatszerző, érzelmekkel gazdag tevékenységgé váljon a játék, és a játékba integrált tanulás.

Derűs, alkotó légkört elsősorban olyan játék biztosításával érhet el az óvodapedagógus, ahol a gyermekek szabadon dönthetnek abban, hogy kivel játszanak, milyen játékot választanak, milyen témát dolgoznak fel, milyen eszközökkel alkotnak, milyen helyet választanak, és mennyi ideig tartson a közös cselekvés. Az óvodapedagógus teremtsen meg mindezekhez a lehető legjobb feltételeket a gyermekekkel együtt, alkalmazkodva a már kialakult játékhelyzetekhez. A szabad játék során a gyermekek feszélyezettség nélkül tudnak önállóan vagy társaikkal önfeláldozóan játszani. A csoportban csak annyi szabályt vezetünk be, ami segíti a rugalmas, oldott légkör fenntartását, az alkotó cselekvést, a sokféle manipulációt, az elképzelések valóra váltását. A kreatív légkörrel segítjük az ötletek szabad áramlását, a másik gyermek meghallgatását, az alkotó együttműködés kialakulását. Őszinte játékkal mély átérzésre serkentjük a gyermekeket. Az oldott légkör megteremtéséhez minél gyakrabban használunk humoros kifejezéseket, tréfás szavakat, észrevesszük a környezetben spontán megjelenő helyzetkomikumot. A különböző típusú játékokhoz szükséges helyet a gyermekek szükség szerint önállóan, vagy amíg erre nem képesek, segítségünkkel alakítják ki. A csoportszobákban helye van a többféle állandó és variálható, vagy új elkülönített „kuckóknak”. Meghitt mesesarkot alakítottunk ki a rajzoláshoz, festéshez, szövéshez, tárgykészítő népi játékoknak is állandó helye van. Az ehhez szükséges kellékek, anyagok, eszközök mindegyike játékidőben a gyerekek rendelkezésére áll. Építőteret/tereket biztosítunk a gyermekek részére, ahol együttműködve, közös alkotásokat tudnak létrehozni. A gyermekek rendelkezésére áll még egy családi szoba, ahol néhányan megtervezhetik a főzést, étkezést. Egyéb szerepjátékoknak nincs állandó helye, mert azt a gyermekek saját fantáziájuk szerint, a csoportterem bármely szabad részében, önállóan megtervezhetik, felállíthatják. Az összegyűjtött szerepjáték-kellékeket, szerepjátékként, játéktartó dobozokban tárolják, hogy könnyen szállítható legyen. Így elérhető, hogy a fodrászos, kozmetikus, gyógyszerész, illatszer árus, gyümölcsboltos, háziorvos, újabbnál újabb feltételű játékot szervezhessen, építhessen ki a „vevők” szolgálatára. A gyermekek játéktere lényegesen megnövekedik az udvaron, ezért arra ösztönözzük őket, hogy minél több nagymozgásos tevékenységet folytassanak. Az időjárás függvényében segítjük az udvari szerepjátékok kibontakozását (pl. népi játékok, ügyességi és sportjátékok feltételének megteremtésével stb.). A játéktevékenység az óvoda kinyitásával elkezdődik. A gyermekek ettől kezdve szabadon választott játékkal játszhatnak. A játékhoz szükséges időt a folyamatos napirenddel, a játékba integrált tanulás szervezéssel segítjük. Ezáltal a gyermekek egybefüggően, a játékok elrakása nélkül több órán keresztül játszhatnak. A gyermekeknek biztosítjuk a több napon keresztül tartó játékot is, hogy olyan értékes tulajdonságok, mint az állhatatosság, kitartás képessége kialakulhasson bennük. A gyermekek a környezetükből szerzett tapasztalatokkal, élményekkel gazdagítják a játék tartalmát. Lehetővé tesszük, hogy a családban, az óvodában, a tágabb természeti- és társadalmi környezetben szerzett tapasztalatokat a gyermekek újra és újra a játékban is átélhessék. A mindennapokban kiemelt szerepet kapnak a mikrocsoportos séták, patakparti terepgyakorlatok. Ezek fejlesztő hatása megmutatkozik a gyermekek tapasztalat-gazdagságában.

7.2 Munka jellegű tevékenységek

A tevékenység célja: a gyermeki munkajellegű teendők megszerettetésén keresztül olyan készségek, tulajdonságok kialakítása, amelyek pozitívan befolyásolják a gyermekek munkához való viszonyulását.

A sokféle munkajellegű teendő, tevékenység biztosításával a gyermekek jussanak el odáig, hogy szívesen és örömmel végezzék a munkafeladatokat. Alakuljanak ki a munkavégzéséhez szükséges képességeik, formálódjon önálló felelősségük, társas együttműködésük, kooperatív, egymásra figyelő munkavégzésük.

Az óvodások munkajellegű tevékenysége a játékból bontakozik ki, elsősorban önmagukért, majd később a közösségért végzik. Kezdetben az óvodapedagógus segítségével, később pedig teljesen önállóan, öntevékenyen vesznek részt benne, az óvodapedagógus sugalmazó, bátorító és elismerő szeretetével. A gyermekeknek mindenben a felnőtt mintaképe.

A gyermeki munkajellegű teendők bevezetése az óvodapedagógusoktól közös, tudatos, tervező- és szervezőmunkát igényel, amit egy csoport irányítása esetében a két óvodapedagógusnak nagyon precízen végig kell gondolnia a dajka nénik és pedagógiai asszisztensek bevonásával. Közösen a legpraktikusabb munkafolyamatokat dolgozzák ki, amit a gyermekek könnyen elvégezhetnek. Mindegyik munkafajta bevezetését megelőzi a végiggondolás, mert ez a záloga minden munka eredményességének. A másik kiemelt feladat a munkafajtaához szükséges eszközök beszerzése vagy elkészítése, amelyeknek eszközfogásait is meg kell beszélni a gyermekekkel nevelő felnőtteknek, hogy mindhárman azonos mintát adjanak azok helyes használatáról, a munkamenet sorrendiségéről.

Az óvodába lépéstől kezdve az óvodapedagógus elindítja az önkiszolgálás munkafolyamatait a gyermekek öltözködésében, tisztálkodásában, étkeztetésében, játékhasználatában, ezekben alkalmazza a szokástanulási módszereink eredményes levezetését. El kell érünk, hogy a gyermekek minél hamarabb a maguk kiszolgálásában önállóvá váljanak.

7.3 A tevékenyégben megvalósuló tanulás

Tagóvodánk sajátossága szerint a játékba integrált tanulás azt jelenti, hogy az óvodapedagógus által kezdeményezett tevékenységek a játékidőbe ékelődnek, tagozódnak úgy, hogy nincs közben játékelrakás. Így a gyermekek a tevékenységek befejezése után, igényük szerint visszatérhetnek eredeti játékukhoz vagy újat kezdhetnek.

Az óvodai tanulás célja: a gyermekek ismereteinek, képességeinek, tanuláshoz való viszonyainak pozitív formálása bővítése, rendezése.

Ehhez társulnak olyan szervezett tanulási lehetőségek, mint az óvodapedagógus által irányított megfigyelés, tapasztalatszerzés, ami a gyermek kérdéseire, válaszaira épülő ismeretszerzését is magában foglalja.

Az utánzások, minta- és modellkövetéses magatartás- és viselkedéstanulás folyamatában mindvégig az óvodapedagógus a főszereplő, aki tetteivel, a legerősebb hatással van a gyermekekre. Később felerősödik a társak hatása is.

A 3-4 évesek napi szervezett együttes, kis létszámú csoportos vagy mikrocsoportos játékos tanulás időkerete maximum: 25'

A 4-5 évesek napi szervezett együttes, kis létszámú csoportos vagy mikrocsoportos játékos tanulási időkerete maximum: 30'

A 5-6-7 évesek napi szervezett együttes, kis létszámú csoportos vagy mikrocsoportos játékos, tanulási időkerete maximum: 35'

Tehetségműhelyek hetente egy alkalommal szerveződnek 5-6-7-éves gyermekeknek, időkerete: 45'

A módszerek megválasztását a gyermekek életkori sajátossága, testi-lelki állapota, érdeklődése, kíváncsisága befolyásolja. Az óvodapedagógus az eljárásait változtatatosan, mindenkor az adott szituációnak megfelelően kombinálja. A játékosság, a felfedeztetés, vizsgálódás, kísérletezés,

rábredés lehetősége, a közvetlen tapasztalatszerzéshez kapcsolódó gyűjtögetés, elemezgetés, rendszerezés minél gyakrabban jelenjen meg a tevékenységekben. Az óvodapedagógus törekedjen módszertani kultúrájának gazdag kiművelésére.

7.3.1 Verselés, mesélés

A tevékenység célja: a gyermekek erkölcsi-szociális, esztétikai és intellektuális érzelmeinek gazdagítása, személyiség-fejlődésük, pozitív személyiségjegyeik megalapozása a csodákkal teli meseélményekkel, mesefeldolgozásokkal, és a mondókák, versek zeneiségével, rímeinek csengésével. A mindennapi mesélés, mondókázás, verselés, és a mesefeldolgozásokban megjeleníthető művészetek komplexitása gazdagítja a gyermeki szabad önkifejezés lehetőségét, a lelki harmóniát, amelyben a belső képalkotási folyamatuk megerősödik, óvodás szemléletük, világgképük formálódik.

Az irodalmi alkotások között elsődlegesen a népköltészet csodái közül válogatunk, melyek a magyar népi kultúra gyökereit hordozzák magukban. A népi gyermekköltészet remekei közé tartoznak az ölbeli játékok, népi mondókák, népi altatók, népi játékok, találós kérdések, közmondások, népmesék, amelyek mély érzelmet váltanak ki a gyermekekből. A műköltészeti alkotásokban a klasszikus és kortárs meséket, reális történeteket és lírai vagy epikus elemeket tartalmazó gyermekverseket preferáljuk. Az óvodások életkori sajátosságaikból adódóan igénylik azokat a reális történeteket is, amelyek róluk, az óvodáról, személyekről, környezetükről, eseményekről szólnak. Szerepelnek a vidám, humoros versek, klasszikusok és a mai magyar költők népköltészeti ihletésű, ritmusélményt nyújtó versei is. Az állatmeséktől kezdve a cselekményesebb meséken, novellisztikus-realisztikus meséken át, beépülnek a klasszikus tündérmesék, a tréfás mesék és műmesék a gyermekek mesetárába. A gyermekek a meseregényeket is szívesen hallgatják, folytatásait napokon keresztül izgatottan várják. A népi mondókákhoz kapcsolódó mozdulatokat, játékokat megjelenítjük a gyermekeknek, a felnőtt ölében, testmelegében teljes biztonságérzetben hallgathatják. Ez a többször átélt fizikai kontaktus sokat jelent a gyermek és a felnőtt érzelmi egymásra találásában. Minél több lehetőséget teremtünk a vidám ritmusok korai megkedveltetésére. A gyermekek velünk együtt sokszor ismételtetik az állathívogatókat, altatókat, kiolvasókat, de sohase keltjük bennük a gyakorlás érzetét. Az egyszerű állatmeséken keresztül fokozatosan szoktatjuk rá a gyermekeket a mese figyelmes végig hallgatására. A mese többszöri meghallgatása után lesznek élvezői a mese dramatikus feldolgozásának. Először az óvodapedagógusok, a nagyobb gyermekek, majd a kicsik fokozatos bevonásával próbáljuk megjeleníteni az egyszerű meséket. Rövid, improvizált jelenetek bemutatásával, a gyermekekkel megismertetjük a bábokat, a drámajátékok eszközeit. Bemutatjuk párbeszéd formájában előadott rövid, ötletes jeleneteket, spontán, mintha szituációs helyzeteket.

A könyvek megszerettetése érdekében a gyermekek lapozgatnak leporellókat, színes képeskönyveket, s elhozhatják otthonról kedvenc könyveiket, hogy megmutathassák egymásnak. A vers, mese, dramatikus játékok, drámajáték illusztrálásához csak olyan kellékeket használunk, amelyek elősegítik a képzeleti képek előhívását, s a meséhez való erős kötődés kialakulását. A nagycsoportos gyermekek báboznak, dramatizálnak, drámajátékoznak minél több alkalommal a kisebbeknek. Ez színfoltja ünnepeinknek.

7.3.2 Ének, zene, énekes játék, gyermektánc

Az óvodai zenei nevelés során a gyermekekkel mondókákat, énekes játékokat, komponált gyermekdalokat ismertetünk meg. A mondókák, énekes játékok zenei anyanyelvünk művészi értékei. Az óvodai zenei nevelés során a gyermekeket „csak tiszta forrásból” tápláljuk, neveljük, hogy megismerhessék saját zenei anyanyelvüket. Az óvoda felel azért, hogy e minőségi kultúrát a gyermekek magukba szívhassák. Ezért a zenei anyag összeállítása kardinális szempontként jelentkezik az óvoda gyakorlatában. Kodály Zoltán írásai mind azt

erősítik meg, hogy „Rá kell egyszer már mutatni a legkisebbek nevelésének országos kulturális jelentőségére. Ha nem ültetjük el a zene szép magvát a legzsengőbb korban, később hiába próbálkozunk vele: ellepi a lelkeket a gyom. Van-e szebb hivatás, mint új kertbe az első jó magot vetni?”

A zenei anyagok kiválasztása több szempont alapján történik. Elsők között szerepel az életkornak és a csoport fejlettségének megfelelő zenei anyagok kiválasztása, melybe beletartozik a zenei hangkészlet, dallamfordulatok, játékformák tudatos megválasztása. A kisebb gyermekeknek kezdetben az ölbeli játékok szereznek igazi örömet, zenei élményt, amelyet a felnőttekkel együtt közösen játszanak „anyaöl melegében,” szemtől szemben. Legyenek ezek között arc-, kéz-, ujj-, lábjátékok és lovagoltatók, amelyben a gyermekek elsősorban a mozdulatokat és a ritmikusság jelenlétét élvezik. A szeretetkapcsolat, a biztonságérzet kialakításának egy láncszeme e tapintásos kontaktussal összekapcsolt zenei élmény. A nagyobb gyermekeknek is olyan helyzetet teremt az óvodapedagógus, hogy minél gyakrabban játszhasanak ölbeli játékokat, és mondogathassanak mondókákat a kisebb gyermekekkel együtt. Ők már képesek arra, hogy nehezebb pentaton vagy dúr hexachord hangkészletű, dallamfordulatokat megtanuljanak, és a nyolcad, negyed ritmusértékeken túl a szinkópát és a triolát is megismerhessék.

Az énekes játékok mozgásanyaga is összetettebb lehet. A megismert csigavonalat, hullámvonalat, szerepcserére épülő játékokat, felválthatják a leánykérő lakodalmas, kapus, hidas játékok és az alakoskodó, huncutkodó, egymást megréfáló játékok. A zenehallgatáshoz olyan műveket válogatunk, amelyek felkeltik a gyermekek érdeklődését a nemes zene iránt. Élethelyzethez kapcsolva tervezzük meg a zenei élményközvetítést. Lehetőleg minél többször énekelünk népdalokat, de megjelennek a zenei repertoárunkban a rokon- és más népek dalai, a magyar komponált műzene, altatódalok és a klasszikus műzene. A zenei élményközvetítés mindennapos lehetőség, minél többféle tevékenységhez kapcsoljuk.

A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása

A zenei nevelésünk szervezeti formája kötetlen és kötött jellegű. A munkaformái tovább differenciálódnak. Az ének-zenei képességfejlesztő játékokat kötetlen jelleggel mikrocsoportos munkaformában szervezzük meg. Ezzel a munkaformával a gyermekeket egyéni képességeiket figyelembe véve eredményesebben tudjuk fejleszteni. Nagy hatékonyságot mutat ez a munkaforma a kiemelkedő képességű gyermekeink fejlesztésében is. A kötött jellegű szervezett énekes játékot lehetőleg az udvaron tartjuk meg, rossz idő esetén pedig a csoportszobában, tornaszobában a délelőtti levegőzés előtt. Ebben a formában csak énekes játékokat tervezünk, hogy semmi se szakítsa meg az önfeledt, élményteli játékot. A zenehallgatást különböző tevékenységekhez kapcsoljuk.

7.3.3 Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka

Az alkotó tevékenységhez méretben, minőségben megfelelő eszközöket biztosítunk. Az eszközök kiválasztásában a praktikum, a célszerűség és az esztétikum szem előtt tartására törekszünk. Az alkotó-alkító tevékenységekhez az a megfelelő hely, ahol a mozgó gyermekektől védett az alkotók köre. A különböző méretű anyagok elhelyezéséhez tároló helyeket biztosítunk. A munkaasztalt úgy alakítjuk ki, hogy maximum 6 gyermek egyszerre kényelmesen elférjen, és közel legyenek a tárolóhelyek. Az alkotó tevékenységhez olyan légkört teremtünk, amelyben a gyermekek szívesen bekapcsolódnak a munkába, s az elrontott sikertelen lépéseiket minden lelki feszültség nélkül javítják, vagy előlről kezdik. A tevékenységhez elegendő időt biztosítunk. A gyermekek addig alkothatnak, ameddig kedvük tartja. A gyermekeknek egyenként tanítjuk meg az eszközök biztonságos kezelését. A rajzoláshoz, festéshez, mintázáshoz, anyagformáláshoz, szövés-fonáshoz, batikoláshoz, origamihoz, építéshez, a kézimunka egyéb fajtáihoz, a műalkotással való ismerkedéshez végig

gondoljuk a feltételeket, s megteremtjük a mindennapi szabad játékban is. A gyermekek a festéshez köpenyt vagy kötényt használnak, hogy óvják a tiszta ruhájukat.

A gyermekeket az évszakonként megrendezett ovi-galériával is megismertetjük. Kis csoportokban többször van módjuk megnézni, megcsodálni a kiállított alkotásokat. A gyermekek a kiállított alkotásokról véleményt nyilvánítanak. Az óvoda ovi-galériáját az 5-6-7 évesek ízlésformáló, szemet gyönyörködtető helyének tekintjük, ahol a műalkotások hangulati, formai, színbeli hatásáról ejtünk szót. A gyermekek kis csoportokban személyesen találkoznak a kiállító iskolásokkal, alkotó rajztanárral, vagy művésszel. Büszkéek óvodájuk galériájára, invitálják szüleiket, nagyszüleiket is a látvány megtekintésére.

A tevékenység differenciált szervezeti formáinak biztosítása

Az alkotó-alakító tevékenységek a mindennapi játékban egyénileg, párban, kis csoportokban megjelenő játékfajta. Egy héten egyszer tudatosan irányított mikrocsoportos, kötetlen formájú tevékenységet szervezünk. Az általunk előkészített eszközök motiválják a gyermekeket az alkotó-alakító tevékenységre. Az egyéni segítségnyújtás érdekében egyszerre csak 5-6 gyermek vesz részt a tevékenységben. Megteremtjük annak lehetőségét, hogy minden gyermek ilyen formában megalkothassa az ajánlott eszközfeltételekkel képi-plasztikai elképzelését. A gyermekek megjelenítik személyiségük kivetített darabját, amelyben érzelmeik, vágyaik, szorongásaik, fantázia- és élményviláguk megmutatkozik.

7.3.4 Mozgás, edzés, szervezett mozgás

A tevékenység célja: a gyermekek természetes mozgáskészségeinek kialakítása, formálása az óvodai mindennapi életükben biztosított lehetőségekkel, és az irányított, rendszeres, tervezett tevékenységekkel, melyben motoros képességeiknek, s ezen belül a kondicionális (erő, állóképesség, gyorsaság), koordinációs (téri tájékozódás, mozgásérzékelés, egyensúlyozás- és ritmusképesség) képesség fejlesztése játékos formában valósul meg.

Cél továbbá olyan tevékenység biztosítása, amely örömtelivé, sokszínűvé, változatosabbá teszi – a művészetek eszközeivel – az irányított mozgást, mozgásos játékokat. A gyermekek komplex személyiségfejlesztését, pszichomotorikus készségeiknek fejlődését szolgálja úgy, hogy megmaradjon a gyermekek mozgás iránti érdeklődése, szabad mozgáskedve, és élménnyé váljon számukra a mozgásos tevékenység.

A gyermekek nagymozgása (járás, futás, csúszás, kúszás, mászás) jól fejleszthető az óvoda udvarán, ahol tér és mozgásfejlesztő eszközök állnak a gyermekek rendelkezésére. A szabad mozgás zavartalan gyakorlási lehetőséget ad az irányított mozgástevékenység alatt megismert mozgásformák többszöri ismétlésére. Az óvodapedagógus a mozgásos tevékenységeket, s azok eszközeit mindenkor a gyermekek életkorához, fejlettségi szintjéhez és a csoportok összetételéhez alakítja ki.

Az irányított mozgásos játékok során a gyermekek nagymozgásának fejlesztésére helyezük a hangsúlyt. Megismertetjük őket a futásgyakorlatokkal, pl. futás különböző irányban, futás feladattal, különböző futásformákkal. Játsszunk ugrásgyakorlatokat, pl. szökdelések, sorozatugrások, rövid nekifutásból fellépések majd leugrások. Megismertetjük dobásgyakorlatokkal, labdagyakorlatokkal, pl. hajítás helyből távolba, hajítás helyből célba, labda feldobás-elkapás, labda leütés-elkapás stb. A mozgásos játékokkal adunk teret a támaszgyakorlatok gyakorlására, pl. csúszások, kúszások, mászások. A talajtorna elemeit is megjelenítjük a játékokban, pl. gurulás a test hossz tengelye körül. A gyermekek játszhatnak minél több egyensúlyozó játékot. Használunk többféle kéziszert a különböző típusú mozgásos játékokhoz. A mozgásfejlesztő játékok nem túl könnyűek, nem túl nehezek. A gyermekeket elvárható erőfelfejtésre készítjük. Megmutatjuk a helyes mintát, és igényeljük a mozdulatok pontos, esztétikus gyakorlását. A csoportteremben van mozgásra készítő eszköz, pl. lépegetők, egyensúlyozó eszközök, stb.

A különböző szervezeti formák megteremtése a gyermekek mozgásszükségletének differenciált kielégítése érdekében

A gyermekek szabad mozgását a délelőtti és a délutáni udvari játék és séta során biztosítjuk. Az irányított mozgásos játékokat mindhárom korosztálynak heti egy alkalommal szervezzük meg, különböző időkerettel. A játékokat a pedagógusok differenciáltan, a csoport összetételének és korosztályának figyelembevételével választják meg. Igényt szeretnénk kialakítani a gyermekekben a mindennapi, rendszeres mozgásra, ezért a pedagógus a lehetőségekhez képest aktív résztvevője a testmozgásnak.

7.3.5.1 A külső világ tevékeny megismerésére nevelés

A 3-4 éves gyermekeket az óvoda elfogadása, megszerettetése után ismertetjük meg közvetlen óvodai környezetünkkel. Megismerkednek a szomszédos csoportokkal és a környezetükben leggyakrabban előforduló dolgozókkal. Megfigyeljük az évszakok szépségét, színeit, jelenségeit, időjárását, növényeit.

Gyűjtünk terméseket, leveleket, kavicsokat, évszakokra jellemző képeket. Elkezdjük a családi album elkészítését, gyűjtőmunkába családi képeket kérünk. Megismertetjük őket a közvetlen környezetükkel, az óvoda utcájával, elsétálunk a közeli patakpartra. Megismerkedünk az ott található növényekkel és állatokkal. Sétát teszünk az óvoda körül, ahol gyakoroljuk a gyalogos közlekedés szabályait és megfigyeljük az épp arra haladó járműveket. Beszélgetünk a környezet formáiról, nagyságbeli, mennyiségi jellemzőiről. Ha nincs lehetőség közvetlen tapasztalatszerzésre, IKT eszközök segítségével biztosítjuk az élményszerzést és az ismeretek bővítését. (háziállatok, vadon élő állatok)

A 4-5 éves gyermekek tapasztalat- és élményszerző sétáit az óvoda utcáján túl, az óvoda közvetlen környezetében szervezzük meg. Törekszünk a megfigyelések, gyűjtőmunkák gazdagítására, differenciálására. A gyermekek az évszakok szépségét, jelenségeit, az időjárás változását megfigyelésük után jelzik az évszakokat bemutató jeltáblákon.

Tudnak gyönyörködni az évszakok növényeiben. Összefüggéseket keresünk az időjárás és az emberek tevékenysége között.

Terméseket gyűjtünk, s azokat hasznosítják segítségünkkel. Végzünk rügyeztetést, magvak csíráztatását, hajtást. Közösen készítünk albumot az évszakokról gyűjtött képekből.

Bővítjük a családi albumot és az ismereteiket a tágabb családról.

Ismerkednek az egészséges életmóddal, táplálkozással, mozgással.

Megcsodáljuk a környezetükben található esztétikai alkotásokat.

Gyakoroljuk a gyalogos közlekedés szabályait, megismerkedünk a különböző közlekedési eszközökkel.

Az óvoda környezetében élő állatokat, madarakat, bogarakat is megismertetjük. Videofelvételről lehetővé tesszük a házi -és a vadon élő állatokkal való megismerkedést.

Az 5-6-7 éves gyermekeket megismertetjük az óvoda tágabb környezetével. Felfedezik az évszakok szépségét, a színeik árnyalatát, a környezet szennyeződéseit (víz, levegő, föld), a növények fejlődési feltételeit. Gondozunk terráriumot vagy floráriumot, csíráztatunk, tőosztással szaporítunk, ültetünk növényeket. A gyermekek megismerkedhetnek gyógyfűekkel, mezei virágokkal, vadon termő ismertebb növényekkel is.

A gyermekek végeznek egyszerű kísérletet a növényekkel, állatokkal, vízzel, levegővel és a talajjal is.

A gyermekek megismerik a felnőttek munkáját, ellátogatnak többféle munkahelyre, ahol szüleik dolgoznak.

A természet kincseit őrző sarokban a gyermekek osztályozzák az összegyűjtött anyagokat, s amit lehet, hasznosítanak. Az évszakokat bemutató tábla mellett tervezünk napszak-bemutató táblát is, amit a gyermekek önállóan kezelnek.

Ellátogatunk a középületekbe: múzeumba, színházba, kiállító termekbe, építkezésekhez, bölcsődébe, óvodába, iskolába, vasútállomásra. Sok ismeretszerzési lehetőséget biztosítunk a szárazföldi, vízi, légi közlekedésről. Meglátogatjuk tágabb környezetük háziállatainak élőhelyeit, vadon élő állatait megfigyelik, hol élnek. Összehasonlítjuk az ismert állatok környezetét, életmódját.

A tevékenység differenciált szervezeti formáinak megteremtése

A gyermekek fejlesztése mindhárom korosztály esetében mikrocsoportban történik, a közvetlen tapasztalat- és élményszerző séták alkalmával.

Hetente-kéthetente egy természeti-emberi-tárgyi környezeti téma megfigyelését tervezzük. A délutános óvodapedagógus megérkezése után a délelőtti óvodapedagógus a hét két délelőtti maximum 8-10 gyermekkel megfigyelteti a tervezett témát.

Minden feldolgozandó témához az óvodapedagógus tervez egyéni, páros vagy mikrocsoportos fejlesztő játékokat, amelyek az elmélyítést szolgálják. A valós élethelyzetek természetes módon teszik lehetővé, hogy alkalmazzák, gyakorolják a viselkedés alapvető szabályait, véleménynyilvánítást, szándékok kifejezését, melynek hatására magabiztosabbá válnak a kommunikációs szituációkban. A projektek tele vannak matematikai, logikai összefüggésekkel, melyet a gyermek játszva, a tapasztalatok logikus rendezésével sajátít el.

A projekt témák megtervezésének alapja a jeles napok, illetve a gyermekek érdeklődési köre, figyelembe véve életkorukat. Az együtt dolgozó kollégáktól nagyfokú együttműködést és rugalmasságot igényel, hogy heti váltásban tudják megvalósítani a megtervezett projekteket. A projekt témától függően lehet 1 (témahét) 2 vagy 3 hetes projektünk.

3 hetes projekt elképzelése:

1. hét: tapasztalatszerzés, ismeretgyűjtés, megfigyelések az adott témakörben
2. hét: a megszerzett ismeretek feldolgozása
3. hét: az adott témakörhöz kapcsolódóan képességfejlesztő játékok, amelyek az egyéni képességek tudatos fejlesztését szolgálják

7.3.5.2 Matematikai nevelés

A projekt témák feldolgozásában nagy hangsúllyal tervezzük meg a logikus gondolkodáshoz szükséges gondolkodási műveletek sorát, ezek gyakorlásának lehetőségeit.

A projektek tele vannak matematikai, logikai összefüggésekkel, melyet a gyermek játszva, a tapasztalatok logikus rendezésével sajátít el. A matematikai tapasztalatszerzés fontos alkotóeleme a gyermekek értelmi képességének, a beszéd és a gondolkodás együtt fejlődésének. Az óvodapedagógus a projektekben a gyermekekkel tudatosan gyakoroltatja a matematikai kifejezéseket, a tő- és sorszámneveket, a határozatlan számneveket, a halmazok összehasonlítását szín, alak, forma, helyzet, számosság szerint, becsléssel, párosítással, több kevesebb ugyanannyi meghatározásával. A projekt feldolgozása során a gyermekek elsajátítják a relációs szókincset: a kisebb, nagyobb, ugyanakkora, alacsonyabb, magasabb, ugyanolyan magas, rövidebb, hosszabb, ugyanolyan hosszú, keskenyebb, szélesebb, ugyanolyan széles, egész, fél stb. Megismerik a sík-és mértani kifejezéseket: kör, téglalap, négyzet, gömb stb.

7.4 Az óvoda-iskola átmenet, az iskolára való felkészítés alapelvei

Óvodai nevelésünk célja az óvodáskorú gyermekek életkori és egyéni sajátosságainak, eltérő fejlődési ütemének, érési jellemzőinek szem előtt tartásával: a sokoldalú, harmonikus személyiségfejlesztés, a sikeres iskolai beilleszkedéshez szükséges testi, lelki, értelmi és szociális érettség elérésének támogatása. Tagintézményünkben a családi nevelés kiegészítőjeként komplexen, az óvodába lépéstől kezdődően történik az iskolára való felkészítés.

Az iskolaérettség elérését és az iskolára való felkészítést támogatjuk, kiemelt pedagógiai feladatként kezeljük:

- Játékba ágyazott párhuzamos tevékenységekkel, az óvodában töltött évek alatt.
- Játékos átmenettel a direkt tanulás felé.
- Fejlesztő pedagógus/gyógypedagógus különböző fejlesztési eszközeivel, módszereivel.
- A gyermeki fejlődés nyomon követésével, fejlesztési irányok meghatározásával a szülők számára is.
- Írás-mozgás koordináció kiemelt fejlesztésével.
- Tanulási szokások gyakorlásával mikroszoportos és egyéni helyzetekben.
- Iskolával kapcsolatos tanulási projektek megvalósításával.
- Iskolaérettség témában és más, az iskolával kapcsolatos szülői tájékoztatások teljesítésével.

8. INTEGRÁCIÓ, INKLUZÍV SZEMLÉLETŰ NEVELÉS, KIEMELT FIGYELMET, KÜLÖNLEGES BÁNÁSMÓDOT IGÉNYLŐ GYERMEKEK

A 3-7 éves korú gyermekek fejlődési sajátossága, hogy a megtapasztalt események, történések, közösségi és egyéni élmények kihatnak a későbbi társadalmi szemléletük alakulására. Ezért nagyon fontos, hogy már ebben a korai életszakaszban megtapasztalják társaik különbözőségeit. A tapasztalatok feldolgozása megfelelő pedagógiai módszerekkel segítve alakul ki.

Alapító Okiratunkban történt módosítás alapján, további feladattal bővült alaptevékenységünk, mely szerint:

Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelése, ellátása, a testi, érzékszervi, beszéd-fogyatékos, autista/autisztikus, nevelési és tanulási folyamatban akadályozott, valamint a megismerő funkciók vagy a viselkedés fejlődésének tartós és súlyos rendellenességével küzdő gyermekek, akik szakértői és rehabilitációs bizottság véleménye alapján integráltan nevelhetők. Az Ő fejlesztésüket az utazó gyógypedagógus végzi, mi a gyermekek szocializálását, a közösséghez szoktatásukat, befogadásukat segítjük elő. Az egyenlő esélyek megvalósulásának alapfeltétele, hogy olyanná kell formálni a befogadó közeget, hogy a gyermek jól tudjon benne fejlődni, és már gyermekkorban megtalálja helyét a társadalomban.

Célunk: a harmonikus, nyugodt, biztonságérzetet adó óvodai környezet, az esélyegyenlőség, a fejlődés biztosítása elősegítése, életkörülményeik javítása. A 3-7 éves integrálható gyermekek normál óvodai nevelés során – a részükre folyamatosan és elégségesen biztosított speciális fejlesztés mellett – gyermeki jogaikat is gyakorolva szociálisan, értelmileg, érzelmileg iskolai életre éretté váljanak. Adjon mind az ép, mind a SNI gyermekek számára lehetőséget, egymás megismerésére, elfogadására, és az esetleges egymással való kommunikációra, így alapozva meg a későbbi társadalmi integrációt.

Kiemelt célunk elősegíteni e gyermekek alkalmazkodó készségének, akaraterejének, önállóságának, érzelmi életének fejlődését. Az inkluzív szemlélettel a különbözőséget elfogadó viselkedés és magatartás alakítása a gyermekközösségben, ezen belül különösen a tolerancia, türelem, megértés, figyelmesség, segítőkészség, empátiás készségek alakítása. Együttműködés a családdal, személyi (utazó gyógypedagógus, logopédus, pszichológus) és tárgyi feltételek, különösen a nagymozgások fejlesztését, lateralitást, téri tájékozódást, beszédészlelés és megértés fejlesztését, gondolkodást fejlesztő játékok, eszközök biztosítása. A rehabilitációs tevékenységünket team-munkában kialakított és szervezett folyamatban valósítjuk meg. A team munkában a gyógypedagógus, a gyermeket nevelő óvónők és dajkák vesznek részt. Rehabilitációs, rehabilitációs célú fejlesztő terápiás programjaink jellemzően az óvodai

pedagógiai programba, így a napi óvodai életbe beágyazottan valósulnak meg, a gyermekek szakvéleményben foglalt valós igényeihez igazodóan, a gyógypedagógus közreműködésével. A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézséggel küzdő gyermekek (BTMN) szűrését a Szakszolgálat végzi óvodapedagógusaink, vagy a szülő kérésére. Fejlesztésüket a fejlesztőpedagógusunk végzi helyben.

Az integrált nevelés-oktatás előnyei a sajátos nevelési igényű gyermek szempontjából:

- Megtanulja, hogy ő más.
- Konfliktuskezelő stratégiákat sajátít el.
- Megtanul harcolni.
- Megsokszorozott szociális kölcsönhatások érik.
- Társadalmilag elfogadott magatartás-repertoárt sajátít el.
- Fejlődik az alkalmazkodó képessége.
- Szocializációja magasabb szintet ér el.

Az ép gyermek szempontjából:

- Beépül a másság tapasztalata.
- Kialakulnak morális értékek (empátia, segítőkészség, tolerancia).

Óvodánk autizmus spektrum zavarral küzdő gyermekek számára kijelölt óvoda. Az óvodapedagógusok munkáját saját gyógypedagógusunk is segíti.

8.1 Tehetséggondozás

Minden kisgyermek értékes, és mindenkinek van olyan képessége vagy érdeklődési területe, amelyet fejlesztve, hangsúlyozva könnyebben kiteljesülhet személyisége. Az ízlésformálás megjelenik mindennapjainkban, a természetben, tárgyi, társadalmi környezetben egyaránt.

Az elmúlt években lépésről lépésre építettük ki a tehetséggondozás gyakorlatát tagóvodánkban, a műhelyekbe való beválogatástól a tehetséggondozó, fejlesztő programok megalkotásán keresztül. A művészeti műhelyekben az 5. életévüket betöltött gyerekek vesznek részt kiscsoportos formában. A tehetség már korai gyermekkorban megmutatkozhat: mint lehetőség! A tehetséggondozás kiterjed a teljes óvodáskorra, és minden gyermekre.

Óvodapedagógiánkban valljuk, hogy modern mintákat követő, folytonosan megújuló, de a hagyományos értékeket megőrző nevelésre, oktatásra van szükség, a művészet komplex tevékenységeivel kiegészítve törekszünk erre nap mint nap. Nevelőtestületünk szemléletébe és az óvoda-szülő kapcsolatába beépítettük a pozitív attitűdöt, hogy nem probléma, ha a gyermek nem tud valamit, és gyengébb adottságokkal rendelkezik. Közös célkitűzéssel, biztatással, bizalomelőleggel, a gyermekbe vetett hittel, bátorítással, közösen elfogadott határok betartásával meg tudjuk sokszorozni a gyermek tenni akarását, tettekézségét. Ez a nevelési szemlélet kiváló alapot biztosít a tehetséggondozáshoz.

9. GYERMEKVÉDELMI FELADATOK

Az óvodai gyermekvédelem elsődleges célja a prevenció, a hátránykompenzálás és az esélyegyenlőség biztosítása, melyet a pedagógia eszközeivel a gyermek fejlődését elősegítve, a család támogatásával valósítunk meg. Feladatunk elsősorban a családok segítése, akár nevelési problémáról, akár a családban bekövetkező nagyobb mértékű változásról, krízisről legyen szó. Munkánkat folyamatosan segítik az óvodai szociális segítő munkatársak és az intézményekben gyermekvédelmi feladat elvégzésével, speciális ismeretekkel rendelkező pedagógus kollégák.

Esélyegyenlőség az óvodában

Napjainkban kiemelt területet az óvodai életben az esélyegyenlőség, a „mátság” befogadása és elfogadása, illetve elfogadtatása.

Alapelveink:

- A gyermekek mindenekfelett álló érdekét képviseljük.

- A gyermeki személyiség iránt tiszteletet, bizalmat, elfogadást, szeretetet és megbecsülést tanúsítunk, biztosítjuk a különleges védelmet és gondoskodást, a különbözőség elfogadását.
- A gyermekeket a béke, az emberi méltóság, a türelmesség, a szabadság, az egyenlőség, a szolidaritás szellemében neveljük.
- A hátrányos megkülönböztetés minden formáját elutasítjuk. Célunk az egyenlő bánásmód követelményeinek megtartása, az egyenlőtlenségek magas szintű közelítése, a diszkrimináció mentesség megvalósulása.

10. PEDAGÓGIAI DOKUMENTÁCIÓ

A pedagógiai munka tervezése, mérése, ellenőrzése, értékelése.

Az Egyesített Óvoda papír, illetve elektronikus úton előállított dokumentációja megfelel a hatályos jogszabályoknak, a 20/2012 (VIII.31.) EMMI rendeletben foglalt tartalmi előírásoknak.

- Az Egyesített Óvoda tagintézményeiben használt elektronikus csoportnapló
- A gyermeki fejlődést nyomon követő dokumentációk